

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F6iea una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 40 doidieceri, or 8 galbini mon. sunat6ria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 80 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 73-4.

Brasiovu, 24. Augustu 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Naseudu, 18. Augustu. Candu s6rele apuse si cerulu erá preseratu cu stele, opidulu nostru deintru una data se lumina, unu resnetu de melodie varie esecutate de musiciantii nostri nationali incantá frum6s'a vale a Somesiului si 6re cumu reimprospetá memori'a temporiloru mai de inainte facia cu acestu districtu; — multime de poporu de t6ta plasea curea pe strade si care de care se intrecea intru urarea: „Se traiésca!“ pana tardiu sér'a; — t6te aceste dá semne: ca se apropia diu'a unui mare benefactoriu alu poporului romanu, diu'a onomasteca a Mai. Sale Inaltiatului Imperatu si Marele-Principe alu Transilvaniei Franciscu Josifu I. — Si intru adeveru, déca esaminéza cineva fara patema manifestabile poporului romanu se ar' poté pune intrebaréa: 6re care poporu de sub blandulu sceptru alu Austriei ar' poté intrece pre poporulu romanu cu nobilitatea animei, cu recun6scerea catra benefactoriulu lui? — Semne invederate, ca Romanulu mai multu tiene minte benefacerile, pentru care ori si candu scie a se aretá recunoscatoriu.

In diorulu dilei anomastice intoná music'a nationale Inululu imperatescu, asemenea resunau trescurele — Strad'a cea mare a Naseudului erá tota infrumsetiata cu arburi verdi. La 9 6re se incepú S. Liturgi'a in beserie'a romanésca, la care luara parte toti oficialii districtului, venindu in corpore cu Dlu vice-capitanu in frunte. — Sub S. Liturgia se intoná inululu imperatescu, — éra dupa S. Liturgia tienú Reverendiss. D. vicariu Gregoriu Moisil un'a cuventare amesurata importantiei dilei acestei mari. aducundu inainte benefacerile ce le avú poporulu romanu dela August'a casa austriaca-habsburgica si cu distinctiunea dela Mai. S'a pré-bunulu nostru Monarchu si Marele-Principe Franciscu Josifu I., intarindu pre poporu cu cuventulu adevेरului in credinti'a si alipirea catra inaltiatulu tronulu alu Austriei, dupa care se inaltia una rogatiune la ceru pentru indelung'a si fericit'a viétia a Mai. Sale Marelui nostru Imperatu si Principe Franciscu Josifu I. Dupa S. Liturgia cu totii mersera la beserie'a romano catolica, éra de aci la Dlu vice-capitanu, in acarui mana depusera omagialea supunere si credinti'a nestramutata a poporului acestui districtu, rogandu pre acel'asi D. v.-capitanu, cá se benevoliésca a face acésta cunoscutu marelui nostru Domnitoriu. — Dlu v.-capitanu incredentiá pre toti despre acést'a, indemnandu pre oficialii districtuali, cá si de aci inainte sesi implinésca oficiulu cu cea mai mare puntualitate, cá-ce asia se arata, ca intru adeveru suntemu adicti Imperatului si Mare-Principe — adicti binelui natiunei si alu patriei. — La 2 6re se dede unu prandiu in on6rea dilei acestei mari, sub care se redicá toastu pentru indelung'a viétia a Marelui nostru Domnitoriu Franciscu Josifu I., a Maiest. Sale Imperatesei Elisabeth'a, a tenerului Principe de cor6na si altoru membri dein famili'a inalta imperatésca. — Nu se dede uitarei necé militi'a imperatésca si militarii nostri romani dein Itali'a, cari isi serba iubileulu infiintarierei regimentului I. romanu.

Sér'a fú balu — publicu f6rte numerosu. — Junii nostri cá bradii, si junsle n6stre cá floricelele. — Toti si t6te se intreceau cu jocurele romanesci. Semnulu moderatiunei si alu bunului ordine se vediú sub t6ta frum6s'a petrecere. E de in semnatu, ca nu numai intieleginti'a, dara si poporulu luá parte la asta bucuria, — semnu invederatu, ca Romanulu a ajunsu la maturitate si cun6scerea de sene. — Asia finiramu acést'a di mare.

Scurtu: vocea unanima a toturoru fililoru acestui districtu in asta mare di erá: „Indurarile celui de susu descenda preste bunulu si marele nostru Imperatu si M.-Principe Franciscu Josifu I. si preste t6ta inalt'a si stralucit'a familia imperatésca, cá umbritu de sant'a lege a dereptatiei se ne réga pre toti luminatu, gustandu dulcéti'a acestei vietie catu de indelungatu! —

Totu in 18. se adunase comitetulu pentru fondurile scolare — éra in 19. se aduná comitetulu districtuale, se debatura mai multe cause ale districtului, intre altele se petitiunéza dela Maiestate: Flamurele cele vechi ale regimentului spre a se servá de documentu alu bravurei in beserie'a romanésca dein Naseudu. X.

Diet'a Transilvaniei.

Siedinti'a a XVIII. din 28. Augustu 1863. (Urmare.)

Alecsandru Bohetielu: Inaltu corpu legislativu! Preste propositiunea antaia reg. atat'a s'a vorbitu, si inca totu pe lunga proieptulu regimului cu modificarile facute prin comisiune, incatu afflu de prisosu a me lasá in trecutu; decatu afflu de lipsa numai a me dechiará, ca eu inca primescu de basa a debateri propositiunea reg. cu modificatiunile facute prin comisiune, si o primescu 1) pentruca proieptulu regimului cu modificatiunile facute prin comisiune corespunde deplinu si cuprinde tocm'a acele principii, cari le-au desfasiuratu inalt'a casa in adres'a facuta la cuventulu de tronulu, adeca, sustienu bas'a constitutiunei patriei, sustienu sistem'a nationala si confesionala.

Dupace inalt'a casa sia pusu credeulu seu politicu in adresa, s'a dechiaratu pe lunga sustinerea constitutiunei patriei, pe lunga independinti'a, integritatea si sistem'a nationala, incatu se poté acést'a intre otarele diplomei din 20. Oct. 1860 si a patentei din 26. Febr. 1861; proieptulu regimului cu modificarile comisiunei 'lu afflu de aptu, cá in acestu intielesu se se faca si inarticularea natiunei romane, se se dechiaré egal'a indreptatire a natiunei romane si a confesiuniloru ei cu celelalte natiuni si confesiuni ale patriei;

2) pentruca pe temeulu proieptului regimului cu modificatiunile comisiunei se poté face destulu dorintieloru singulare ale natiunei romane, cari au fostu totu-deun'a acele, cá se se primésca in sistem'a nationala a celorlalte natiuni si se se recun6sca prin lege egal'a indreptatire a confesiunei gr.-cat. cá atare si a confesiunei romane orientale (Bravo!!!)

Natiunea romana neci odata nu a poffitu neci pe acele timpuri nefericite, candu erá eschisa, candu cá natiune erá eschisa dela drepturile politice si candu confesiunile ei erau tolerate, neci pe atunci nu a staruitu pentru restaurarea sistemului de statu, ci a staruitu totu-deun'a pentru sustinerea patriei constitutionale, si pentru cá ea in constitutiunea patriei si in sistem'a nationala se se primésca cá atare.

Dupa proieptulu regimului cu reformele facute prin comisiune se poté ajunge acestu scopu, pentruca natiunea romana cá natiune politica vré se fia egalu indreptatita cu celelalte 3 natiuni sorori politice din patria si asemenea vré, cá confesiunile ei se fia dechiarate cá asemenea recepte si egalu indreptatite.

Natiunea romana neci odata si neci astadi, dupa parerea mea, nu s'a indestulatu numai cu egal'a indreptatire personala (Bravo!)

Egal'a indreptatire personala au avutu-o si in trecutu. Déca citescu cu deameruntulu legile patriei, eu nu vedu, cá individii natiunei romane se nu fi fostu cá si individii celorlalte natiuni indreptatite, — nu a fostu inse cá natiune, pentru ca unu nobilu romanu a avutu

totu acele drepturi, cá si unu nobilu magiaru; unu cetianu din pamentulu regescu a avutu aceleasi drepturi, cá si altu cetianu din pamentulu acel'a; unu cetianu din orasiele si comitatele Transilvaniei a avutu aceleasi drepturi, cá si ceilalti cetiani, nu leau potutu inse folosi cá natiune, fara numai contopitu in celelalte natiunitati; pentru aceea astadi nu potu fi indestulatu cu egal'a indreptatire individuala, ci numai cu indreptatirea nationala (Bravo!!!)

Afú a 3. de corespundiatoriu proiectulu regimului cu reformele facute prin comisiunea dietala si pentru aceea, ca dechiaranduse legaluminte egal'a indreptatire a natiunei romane cu celelalte natiuni regnicolare, si confesiunile ei cu cele 4 confesiuni recepte ale M.-Pr. Transilvani'a, asemenea egalu indreptatite, constitutiunea patriei nunumai ca nu se cutremura in temeliele ei, ci dupa convingerea mea inca se si intaresce (Bravo!)

Ce se tiene de intrebarea, ca constitutiunea Transilvaniei corespunde spiritului timpului de astadi? sunt de acea convingere, ca constitutiunea patriei nóstre a fostu pentru noi vetamatória, pentruca natiunea nóstra a fostu eschisa din tr'ensa, confesiunile ei, prin urmare acésta a fostu pentru noi asupritória. De altu cumu sunt de convingere, ca atatu sistem'a natiunala, catu si confesionala, s'a fundatu, s'a intemeiétu prin o esperiintia lunga a timpurilor, altu cumu nu s'a pututu apera in contra inimiciloru straini, altu cumu nu s'au pututu apera acele trei natiuni neci in contra celoru mai puternici dein patria, fara numai unite la olalta. Mai incolo pe atunci, candu domniea persecutarea confesionala in tóta Europ'a, la noi prin egal'a indreptatire a celoru 3 natiuni si 4 confesiuni s'a intemeiatu adeverata iubire fratiésca intre fii acestii patrii, cari se tienea de acele 3 natiuni si 4 confesiuni, — si sunt de parere, ca dupace se va declara de egalu indreptatita si natiunea romana, si confesiunile ei, se va intemeiá pentru seculi o iubire adeveratu fratiésca intre fiii deosebiteloru nationalitati ale acestei patrie, dandusi manile cu totii, pe intrecute voru concurge la aperarea tronului si la aperarea patriei in contra viforiloru ori de unde provenitória.

Am inca catuva a reflecta la espresiunea si dorinti'a Esc. Sale regalistului George de Béldi. Esc. S'a declaranduse, ca primesce cu bucuria proiectulu I. de lege alu regimului cu modificatiunile facute din partea comisiunei dietale, pentruca sperédia, ca declaranduse si natiunea romana si confesiunile ei de egalu indreptatite cu celelalte 3 natiuni si confesiuni ale patriei, pe venitoriu va intinde mana fratiésca natiunilor sorori, cari cu unanimitate si cu caldura ei primira intre sine, spre apararea patriei comune, si a constitutiunei ei.

Dupa a mea convingere 'si póte afla Esc. S'a destula garantia in trecutulu natiunei romane, care neci odata n'a fostu cea depe urma intru aperarea patriei in contra tuturoru inimiciloru ei, neci pe acele timpuri, candu sororile natiuni conspirate in contra natiunei romane o eschisera dein tóte drepturile cetatianesci, ci dein contra istori'a trecutului arata, ca fii natiunei romane au fostu cei d'antai aparatori ai patriei si sub Principii natiunali, acésta o dovedescu miile de familie romane, cari pentru apararea patriei au fostu nobilitate.

Éra de candu a trecutulu patri'a nóstra sub puterniculu scutu alu casei Domnitórie Habsburgice, si s'a schimbatu sistem'a aperarei patriei, aceea sia doveditu alipirea s'a catra tron, iubirea catra patria si bravur'a militara prin fii celoru doue regimente romane de granitia (Bravo!) si asia credu, ca totudeun'a voru fi cei d'antai atatu in alipirea catra tron, catu si in aperarea patriei si a constitutiunei ei. Asia dara de nou me declaru, ca primescu de basa proiectulu regimului cu modificatiunile facute din partea comisiunei dietale. (Bravo!)

Puscariu. Dupa o lunga cuventare dice, ca noi vremu a ne ingradi ardelenesce cu strusina si proptele, adeca despre o parte cu inarticularea nationala, de alta cu egal'a indreptatire, pentru cá, ori si cumu se va schimba cu tempu form'a constitutiunei nóstre, se avemu terenu solidu. In fine se dechiara, ca proiectulu reg. e destulu de calificatu spre a se deschide desbatere asupra si 'si va face modificarile speciali.*

Demetriu Moga (deputatu din Mociu). . . . De s'ar fi intémplatu diu'a acésta inainte de 1848, trebue se marturisescu, ca nu asiú fi avutu atata bucuria, cá astadi pentru ca atunci ar fi venitu dupa sistem'a transilvana numai unele caste in consideratiune. Domniloru! Devis'a gratiosului nostru impératu si mare Principe este una dintre cele mai stralucite, este una carea antecesorii aceluia nu o au ajunsu, nu o ar' fi potutu ajunge. — De s'aru fi intémplatu inarticularea natiunei romane si a confesiuniloru ei mai inainte de 1848 nu aru fi fostu devis'a acésta asia de gloriósa pre cumu e in diu'a de astadi. — In diu'a de astadi se primesco in constitutiunea patriei, in sistem'a nationala a Transilvaniei, nu singuru una casta a nobilimei din natiunea Romana, ci se primesce totu poporulu romanu. (Bravo! R.)

Pentru aceea inaltulu nostru monarhu a implinitu dorintiele nu ale unei caste, ci ale intregi patrie, nu numai a romaniloru ci la toti fii patrii, cari nu sau tienutu de acelea caste. De base pentru constituirele nóstre primescu dar' si eu proiectulu de lege alu Regimului cu modificarile comisiunei ad hoc cu cea mai mare bucuria si mi retieau dreptulu de a face la desbaterea speciale observarile cuviintióse.

Gull, dep. Sighisórei recunósce, ca intre tóte lucrurile legislatorice aceea e mai cu anevóia, prin care se normédi'a partile unei relatiuni de dreptu, care in totulu intregu inca nu suntu fora indoiélu fipsate, precumu e si inarticularea natiunei romaniloru séu „precumu ei numescu codicele nostre de legi a natiunei valachice“ si a confesiuniloru ei. Déca aru fi aci intentiunea numai a pronuncia, ca cei ce se tienu de natiunea romana suntu politicesce de o potriua cu cei ce se tienu de celelalte nationalitati a le patriei, si ca marturisoriloru de ambele confesiuni grecesci se da liberu exercitiulu de religiune, cá si celorulalti marturisoru de religiuni ale tieriei, lucrulu aru fi fórtu simplu. — Inse atuncea nu s'aru fi facutu alta, decatú ceea ce s'a facutu pana acumu prin reprezentantiele tieriei, cu intielegu universitatea natiunei sasesci, staturile Ardealului in 1848“, ceea ce garantedia diplom'a si patent'a, care 2 din urma potu odichni mai multu decatú inarticularea in legile patriei: Asiadara cererea romaniloru trebue se aiba altu motivu de basa, unu altu scopu, ceea ce s'au si vediutu din debaterile de astadi. —

De aci reasumédia vointiá romaniloru: recunósccrea lorú cá natiune si impartasirea lorú la tóte drepturile politice intocma cu magiarii, secuii si sasi, apoi dice, ca acésta e unu ce propriu dreptului de statu ardeleanu, si dupa ce insira in cercarile de suptu Kemény de a restitui constitutiunea vechia, in urma adauge, ca formalmente nu e neci o pedeca la implinirea cererei romaniloru. Mai incolo dice, ca dupa celea ce a cetitu si a auditu, s'aru poté redicá voci de patrioti, cari suptu amagitórele flamure de liberalismu si cu amagitoriu strigatu de batali'a egalitatiei si fratietatiei, ar' esi la lupta, cá se nu lese o astfelu de sustare a asia numiteloru individualitati istorico-politice, spre a'si estórcce unu Ardelenismu politicu nedependentu de neci o nationalitate (?) si confesiune dupa modulu si insusirea sa pana acumu ne mai cunoscutu. Déca voru esi la valóre parerile acestoru patrioti, de care elu nu vre a se atinge, inse totusi nusi póte intipui, pentu ce respectédia ei granitiele tieriei si vréu in genere a recunósce inca regate si provincie in Austri'a, (?) apoi sistem'a de 3 natiuni si 4 religiuni recepte se darima fara a se mai póte retiené si earasi se cufunda bradii de d'inaintea edificiuului nationalu sasescu alu locuintiei graf. sasescu in pulberea disparerei pamentene, d'in care se scósera nu tocma spre dauna pentru idee'a unui statu unitariu austriacu, abia cu 2 ani inainte de acésta. Atunci inse neamu poté crutiá si de lucrulu acesta, pentruca atunci neci natiunea romana, neci confesiunile lorú n'ar mai avé lipsa de inarticulare. — Mai incolo 'si arata temerea, ca unu Ardelenismu deplinu nedependente de nationalitate (?) séu confesiune (?) aduce lucrulu la predominarea unuia spre daun'a celorulalti . . . In urma se dechiara, ca elu sta pe lenga inarticularea natiunei romane cá natiune, si a ambeloru ei confesiuni. In fine ar' vré si densulu doue articule deosebite si 'si reserva a apará propunerile ce i se voru paré corespundiatóre.

(Mih. Schuller, a carei cuventare o promisesemu in Nr. trecutulu, si pentru angustimea colóneloru nu o potemu da

pe largu, se pronuncia asupra primei propositiuni, aretardusi bucuri'a pentru egalitatea de drepturi nationale si confesiunale si dice, ca se aruncamu velu preste tóte neajunsele trecutului se fimu egal indreptatii si bine invoiti intru tóte acele tientintie, spre a caroru realizare é chiamatu cetatiénulu liberu in statulu seu. Numai harnici'a, si cultur'a fara de deosebiri de naacere se se respectedie chiaru si in fiii pecurariloru séu pastoriloru, dupa cumu dise si Napoleon, cumea fiacare soldatu de rondu se póta purta bastonulu de maresialu in straiti'a s'a. In urma laudandu egalitatea confesiuniloru pastrata totu deuna incheia cu cuvintele: intre totu felulu de poporu, cine se teme de Dumnedieu si face ce e dreptu, e placutu lui Dumnedieu.

Le mény lasanduse mai profundu in trecutulu suferintieloru si alu despoiarei romaniloru de dreptu politicu remane pe lunga proiectu. Ne vomu reintórce avendu locu si la lung'a acésta cuventare, cumu si la a Puscariului.

Gaitanu: Inaltu presidiu si inalta dieta! Domnii antevorbitori au adusu destule motive pentru spriginirea proiectulu de lege privitoriu la egal'a indreptatire a natiunei romane si confesiuniloru ei. Eu dara pe scurtu 'mi iéu licentia a me declara totu pe lenga acestu proiectu reg., asia precumu s'a intregitu prin comitetulu dietale, din cauza, ca numai inarticulanduse natiunea romana cá natiune politica, care se constituie Marele-Principatu alu Transilvaniei impreuna cu celelalte natiuni sorori si numai prin recunóscerea confesiuniloru natiunei romane, credu, ea se póte ajunge marele scopu alu omenirii, de a inainta civilisatiunea si in partea acésta — pentru ca numai atunci se garantedia natiunei romane reputatiunea din partea celoru alalte natiuni ce se cuvine fiintieloru rationale — reputatiunea de onóre, cu care este dotata de providenti'a cerésca, si care e plantata in inim'a s'a. — Acestu simtiu de onóre si de a se pretiui pe sine, Domniloru, face fundamentulu lucrariloru omenesci si e fantan'a toturoru virtutiloru cetatienesci si militare — acésta virtute, dicu, ca numai prin inarticularea natiunei romane se póte asecura.

Partinescu proiectulu si din motivulu acel'a, pentru ca prin Maiestatea S'a ni s'au garantatu asemenea institutiuni, care corespundu intentiuniloru nóstre de dreptu. Noi romanii din Transilvani'a amu fostu eschisi dela afacerile municipali si dela representatiunea tierii, adeveratu, inse totusi cá nascuti si crescuti in Transilvani'a ne-amu insusitu asemenea intentiuni; se potrivescu dara si eu convingerea nóstra politica acelea institutiuni liberali, care au avutu vatr'a s'a in Transilvani'a. — Partinescu proiectulu reg. cu modificatiunile comisiunei, pentruca sistem'a nationala e mai drépta, mai liberala, decatu representanti'a claselor, — 'lu partinescu asia, cá nunumai natiunea romana se fia egal indreptatita, si confesiunile ei se fia deplinu independinte fačia cu statulu dupa institutiunile loru canonice, ei si fačia cu celelalte confesiuni se fia deplinu coordinate, asia cá intre confesiunile din Transilvani'a se nu se afle neci un'a privilegiata. (Bravo!)

Balomiri se inscrise in contra propusetiunei comisiunei si la observarea presiedintelui, ca mai inainte intrebese, déca e cineva in contr'a fara cá se se fi insinuat. Balomiri renuncia de vorbire. Popea sta pe lenga proiectu lasanduse de cuventare, asemenea Bar. Bedeus si siedinti'a se incheia.

Presied. dice, ca desbaterea generala se va continua mane, si Balomiri are primul cuventu.

Siedinti'a a XIX. din 29. Augustu 1863.

Dupa prelegerea protocolulu depuse Bar. Fr. de Reichenstein, v.-cancelariu de curte, apromisiunea, apoi iea cuventu:

Balomiri Ioane. Domnule Presiedinte! Fiinduca eu in siedintia de eri m'amu insinuat cá vorbitoriu in contra propunerei comitetulu dietale, vreau semi dau si parerea.

Intra vorbitorii de eri de nationalitate romana, incatu din vorbirile Dloru amu potutu precepe, am aflatu, ca toti au spriginitu pererea comitetulu dietale, despre propusetiunea, care e la desbatere si asia sar paré cá candu eu asi fi unu contrariu tocmai cu acei connationali ai mei, carii au vorbitu eri, inse nu e asia. Eu credu si am mangaierea, cumca pentru diferint'a acést'a puçina, care o aflú eu intre mine si intre Dloru, nu santemu contrari in simtiu si in scopu. Acelu simtiu patrioticu si nationalu si acelu scopu comunu 'lu amu eu, care 'lu au si Dloru; diferintia puçina intre noi póte fi numai calea la scopulu nostru comunu. Decandu suna vorb'a despre inarticularea natiunei romane cá natiune politica s'a facutu parerea, cumca tem'a acést'a asia ar' fi de usióra cá o jocarea, inse candu ne apucamu de ea, cá se o desle-

gamu ei aflamu o greutate mare si greutatea acést'a a temei de deslegatu jace insusi in propusetiunea regésca, adeca in formularea propusetiunei regesci.

(Va urma.)

Mai nou dela dieta.

In siedinti'a din 3. Sept. a dominatu intre membrii dietei, si anume de o parte intre romani insusi, de alta parte intre sasi si in urma intre partea din steng'a cu centrulu, unu feliu de confusiune, incatu mai multi dintre membrii dietei s'au simtitu provocati a pasi in publicu, cá desfasiurandu starea lucrului se aduca cas'a in óresicare armonia, ce neci n'a remasu chiaru fara resultatu. Pentruca dupa ce Esc. S'a v.-presiedintele Popu a facutu un'a propunere, a decursu disput'a mai bine de un'a óra, apoi a facutu un'a alta propunere Sipotariu, spriginita de una mare parte a stangei si dupace propunerea acésta din urma s'a combatutu de v.-pres. Esc. S'a Popu si in stilisarea ei de regalistu Baritiu; si dupace in propunerile de pana aci specificate s'au facutu din mai multe parti proiecte de modificari: — D. Alduleanu esi cu una propunere midiulocitória, care de si s'a combatutu din partea unoru sasi si a unoru romani in urma totu s'a priimitu cu unanimitate asia: —

„Natiunile recunoscute dupa lege, adeca: cea maghiara, secuia, sasa si romana sunt una fačia cu alta pe deplinu egal indreptatite si se folosescu in intielesulu constitutiunei ardelene de asemenea drepturi politice. Liberulu esercitiu alu religiunei, precumu si egal'a indreptatire civile si politica a toturoru locuitoriloru patriei, fara deosebire la nationalitate si confesiune nu suferu prin acésta neci o restringere.“

— Siedinti'a XXIV. din 4. Sept. a fostu ér' un'a din cele nu fara neintielegere atatu intre stang'a si centrulu, catu, dorere! chiaru si intre stang'a insusi, si acésta se póte dice cu totu dreptulu, déca va considerá omulu desbaterea cea lunga de 3¹/₂ óre si apoi resultatu ei. Acésta intru adeveru a fostu infocata de ambe partile pro si contra; in decursulu desbateriloru s'au facutu mai multe propuneri privitóre la statorirea § 4 a articolulu de lege despre inarticularea etc. Pe lenga §. din propusetiunea regimulu puçini s'au exprimat; centrulu cá se se lase afara, steng'a pe lenga propunerile facute din partea Esc. Sale Bar. Siagun'a, Bohetielu si Servianu Popovicu cu Schuler-Libloy.

La votisare propunerea facuta de a se lasá §. afara din partea lui Binder M., spriginita numai de centru, cade.

A lui Servianu Popovicu cu Schuler-Libloy remane in minoritate mai totala, cade. A lui Bohetielu Al. cade.

A Esc. Sale Bar. Siagun'a inca remane in minoritate, cade.

Vediendu ast'a sasii, le ridea anim'a, de neintielegerea acést'a, cugetandu si bucuranduse inainte de lupt'a castigata, dar' chiaru, candu a fostu paharulu plinu, eata ca s'a versatu, pentru ca luanduse §. din proiectulu regimulu la votisare, de stang'a se spriginesece, scolanduse ici colea si din centru cate unulu pe lenga elu, si asia desbaterea acést'a lunga a avutu resultatu, ca s'a primitu §. 4 din propusetiunea regimulu.

S'a mai luat si §. 5 la desbatere, si s'a si priimitu in tecstulu originalu cu unanimitate. Mane continuarea siedintiei.

Chronica din afara.

Din afara lucru mai de insemnatate ne presenta numai congresulu principiloru din Francufurtu, a caroru siedintie s'a incheiatu in 1. Sept.

Cuventulu de incheiere alu Mai. Sale multiamesce principiloru pentru increderea imprumutata, adaugundu dorinti'a, cá in scurtu se urmedie alu doilea congresu, carese unésca toti membrii, incoronandule ostenelele. Se dice, ca intrebatinea directoriala e definitivu resoluta: Austri'a, Prusi'a, Bavari'a si alti 3 alesi din grup'a regeloru si mare-duce si a celorulalti principii, constituá directoriulu.

Mai. S'a se intalnesce in Coburg cu regin'a Angliei.

Poloni'a sangera, — Romani'a se sfasia de partide, — Diplomati'a dórme.

Despre legislatiunea vechia a Transilvaniei.

(Capetu.)

Intr'aceea „Korunk“ ne indirépta si la Françi'a. Bravo! vedi acolo ne erá loculu.

Adica Françi'a numai dela 1789 a scapatu de legile cele barbare?

Prea-bine, recunóscemu si acestu adeveru; asia recunóscemu cu totii, cumuca poporulu Françiei fara distinctiune de

iuni si rase numai dela 1789 sia recastigatu drepturile sale omenesci si cetatiene. Scimu cu totii, cumuca numai nóptea din 4. Augustu 1789 a fostu acea epoca demna de memoria eterna nu numai pentru Françi'a, ci pentru Europ'a intréga, intru carea prin unanim'a si entusiastic'a invoire a adunarii nationale asia numitulu dreptu istoricu fù trantitu la pamentu, eara in loculu lui fù asiediatu dreptulu ratiunii. Asia, in acea nópte marétiã iobagi'a fù nimicita, tóte asiã numitele drepturi regale, tóta judecatori'a patrimoniala, tóte datiile de pe mosiórele tieranesci de natura curatu urbana, eara cu acestea si dieciuíela, acestu „blastamu alu agriculturei“, precumu o numesce unu mare scriitoru, tóte privilegiile nobilitare si scutelile dela contribuire pe sam'a statului tóte misielósele cumparaturi de posturi si ranguri judecatoresci, cumu si tóte privilegiile speciale, pe care le avusera pana atunci orasie, cetati, provinci, au cadiatu dintrodada si pentru totudeauna!

Intr'aceea „Korunk“ ne da se pricepem, ca acestea minuni au fostu in stare de a face numai cuvintele fermecatóre ale unoru barbati cá Sieyes si Mirabeau. Concedemu si acésta, observamu numã atata, ca Sieyes a fostu preotu, eara Mirabeau conte, nascutu din o familia stravechia, prin urmare membrii ai celoru mai tari caste privilegiate, eara apoi mai adangemu, ca celu carele a descrisu cu colori mai vii si prin cuvinte mai patrundiátore in sér'a din 4. Augustu tóte dore-rile, calamitatile, suferintiele si tóta starea cea ticalósa a poporului, a fostu earasi unu aristocratu Vicomtele de Noailles, acelu barbatu in adeveru nobilu, carele ajutatu de alti barbati precumu a fostu contele Lafayette, au fostu in stare de a desarma deocamudata furi'a unoru demagogi, precumu erã fanaticulu Pethion, Robespierre s. a.

Ei, Domniloru, inse tocma aici, la a. 1789 séu déca mai voiti, la a. 1791/2 avemu se ne tragemu socotél'a unii cu altii. Eata Domniloru, suntemu gat'a de a ascrie tóte relele si suferintiele nóstie si ale acestei tieri sub cate au gemutu popórale acestea pana in acelu anu numai in contulu intitlatu: Spiritulu timpului trecut, spiritulu si prejudeciile vécuriloru barbare; prin urmare pentru celea cuprinse in Aprobate si Compilete apasátore asupra poporului si specialuminte asupra natiunii romanesci departe se fia dela noi, cá se mai tragemu pe cineva in judecata. Inse dela 1791 in cóce? Nu avemu óre dreptu a întreba: Cumu s'a portatu de atunci inainte clasele privilegiate ale Ungariei si Transilvaniei catra poporu? Vedeti Domniloru, ca întrebarea nóstra nu suna numai pentru romani, ci pentru totu poporulu fara diferentia de nationalitate: Preste acestea clase privilegiate trecusera cei 10 ani ai lui Josifu II. impreuna cu rescóla' Horaiana. Si din acestea eveneminte nu invatiasera óre privilegiatii nimicu? Totusi, ei au invatiatu ceva: cá pre candu aiea se prochiamá si punea in lucrare drepturile omenesci, ei se se inchida din nou si mai bine, cá nici odata intre murii privilegiiloru in contra poporului. Au nu ne spunu acésta pe totu pasulu legile din 1791? Imi veti dice inse, ca acelea legi au totusi unu meriru fórté mare, pentru ca ele au inchisu drumulu despotismului de susu in diosu, ca au restrinsu potestatea monarchica între terminii sei, pentrucá se nu mai sbóre capetele aristocratiloru mari de es., cá in dilele lui Sigismundu Báthori séu si cá sub Leopoldu I. si se nu mai imple cu ei temnitiele de prin fortaretie. A restrinsu potestatea monarchica? Da, pe chartia, nu inse si in fapta. Pre catu timpu poporulu gema sub despotismulu aristocratiloru, erã óresicumulu lucru preste putintia cá monarchulu se póta tiené acea constitutiune aristocratica tocma de ar fi si voitu.

Mai in scurtu, ca privilegiatii acestoru tieri dela 1791 si pana la 1848 n'au invatiatu nemicu nou si n'au uitatu nemicu din ce au sciutu ei; n'au invatiatu in decursulu resbóieloru françesci, n'au invatiatu pre timpulu revolutiuniloru carbonarie din Itali'a, Spani'a si Portugali'a între anii 1820 si 22, n'au invatiatu din evenemintele anului 1830 din Françi'a si Poloni'a si chiaru in 1848 cei mai umani si mai patrinsi de simtiulu drepturiloru omenesci erã in minoritate, ut figura urbarii docet.

Inse anulu 1848? Trop tard! Prea tardiu Domniloru, de totu tardiu! —

In catu pentru regularea vestminteloru voimu a observa numai atata, ca tocma aceia, carii le regulá odinióra prin lege, aducea apoi pe trupurile loru costume noua din afara, ca legea pe ei nu'i oblega, numai pe plebe. Ci acumu e prea tardiu a disputa despre unele cá acestea. Astadi se imbraca, care cumu ii place si scóte banii din tíera pe petece de nemicu prin tóte usile si portile.

Totulu este, ca e ridiculu a mai pastra si a face se puna monarchulu si tíer'a juramentulu pre nesce legi absolute si remase in batai'a de jocu mai alesu a femeiloru. Eata Domnulu meo, unde cautamu noi respectulu catra legi, cu totulu aiea, eara nu unde 'lu cauti Dta. B.

Brasiovu, 4. Sept. O nespusa incordare ocupa anile tuturoru pentru momentós'a întrebatiune, care tocma se desbate in dieta. Se nu cugete cineva, ca noi cei afara din dieta n'amu fi plini de ingrijire pentru succesulu unei precise legi de egala indreptatire; pentruca de vr'o 12 ani neau sunatu urechile de repetitele cetiri si audiri, ca suntemu egalu indreptatiti, cu tóte, ca in fapta amu fostu obiectulu tragerei si impingerei fara terenu solidu d'a-ne puté si folosi pe deplinu de acésta egala indreptatire. Déca desbaterile asupr'a acestei propusetiuni duréza mai indelungatu nu ne dóre, cu tóta incordata asteptare, ce o avemu pentru rezultatulu finalu. — Dorimu, rogandu pre Ddieu, cá intim'a impreuna întielegere urmata dintr'o disciplina de mustra, lipsita de fortetie si ambitiuni, se ne remana cá o cadra de imitatu dela deputatii nostri dietali!!! —

De alta parte vine timpulu, cá se ne ingrijimu a ne formulá si gravaminele mai speciali de mare ponderositate in petitiuni, care se se astérna la deputatii in dieta, pentruca sciutu este, ca in tóte parlamentele Europei se facu inlerpelatiuni asupra astorufeliu de petitiuni cuprindiátore de apasarea si jignirea dreptatiei.

Se nu asteptamu tóte numai dela propunerile legislative in dieta, ci unde ne apasa papuculu pré tare se cautamu vindecare chiaru si prin dieta, care inca nu póte sci de tóte asupririle partiali. E timpulu a informá pe dep. parte ad personam, parte prin petitiuni, pentru cari se se faca interpelari la dieta.

Brasiovu, 21. Aug. v. (Conferintie de invatiatorii scóleloru populare, capitale si normale.)

Cunoscutu este, ca Esc. S'a D. Episcopu Andreiu Bar. de Siagun'a, cá S. inspectoru scóleloru diecesei sale, in urm'a insarcinarii de catra sinodulu din a. 1850, cugetandu parintesce la midiulóce pentru impintenarea progresulu scóleloru, a aflu de cuviintia pe lunga adoptarea metodei lancastriane se se infintieze pentru anulu 1863 si unu feliu de conferintie spre perfectionarea invatiatoriloru. Spre ajungerea acestui scopu ordoná si comisari din invatiatorii cei mai eminenti, cari pre lunga DD. protopopi din cercuri apropiate, de pe unde potu veni invatiatorii la unu locu, se se formeze o comisiune, care se presiédia acestoru conferintie. Au edatu si instructiuni, care se deservésca comisariiloru de 'ndreptariu. Aceste conferintie s'au inceputu alalta-eri si aici cu unu numeru aprópe de 40 invatiatori din giuru. DD. protopopi Joane Petricu, care tienù o cuventare insemnata; Joane Meeceanu si D. comisariu Demitrie Contianu, care tienù alta potrivita, deschisera conferintia.

Mai cuventara si dintre invatiatori D. Androne invat. nestoru si altii, apoi urmã inprotolarea invatiatoriloru dupa etate, anii de servitiu si studiele facute, — si cu acestea se incheia conferintia I.

E dreptu, ca alte natiuni culte adoptandu vr'unu metodu nou au fostu cu multu mai interesate despre succesulu lui, totusi ne bucuramu si de desteptarea acestoru invatiatori, cari fiindu mai toti gimnasisti si unii maturisati facura onóre publiculu de facia, precumu si impregiurarea, ca 6 din 9 comisari ordonati prin diecesa sunt de pe aici.

A doua conferintia se prefaoù intr'o esaminare din sciintiele teoretice si practice si din manuducerea cu Abcdariulu Dluu Boiu. Respunsurile au doveditu o inaintare imbucurátore. Eri in a trei'a conferintia se cercetá rezultatulu metodulu nou foneticu, din care se întrebã fiacare invatiatoriu, cá ce greutate a intimpinatu, ce efectu, ce fructu a facutu si ce observari au asupra aceluasi? Tóte aceste s'aru fi vediutu mai bine, candu ar fi fostu invatiacei de facia, cá se te poti convinge din pracsã, totusi unii invatiatori inchipiundu pe cei alti de elevi au produsu propunerea si neamu convinsu, ca metod'a vechia ingenunchia dinaintea celei fonetice cu rezultatu doritu. — S'au adeveritu acésta de unii, cari fara greutate au aretatu, ca in 3 luni de dile au facutu pe prunci se cetésca si se scrie totudeodata. — In conferintia a 4. se ddera respunsuri asupra causeru impedecátore pentru frecuentarea regulata a tuturoru eleviloru. S'a vediutu, ca nepasarea si neajutarea deregatoriiloru comunale si cercuale e tóta vin'a. Aci s'au vediutu pretiulu consiliariulu scolasticu, caci, candu se arata acesta, deregatorii 'si mai ascutu energi'a. Er' de midiulóce atragátore, cá prunci si parintii se aiba atragere catra scóla, se aduse esemplulu unii invatiatoriu din Naseudu:

desulu comertiu cu parentii eleviloru, la care avisédia cu multu cuventu si organulu pedagogicu; si destinarea celu puçinu de o diumetate óra pentru jocuri comune. — S'au mai facutu propuneri fórté nimerite, cá in timpulu de véra se se tiena órele prelegeriloru in scólele populare dela 6—8 óre diminétia, cá asia se se inlesnéscá acurateti'a in frecuentarea scólei, inlesnindu si unele din necesitatile parintiloru.

A cincea conferintia a privitu esteriorulu scólei si din intrebarile puse s'a vediutu, ca mai peste totu loculu n'au gradini de pomi lenga scóla si se mai afla si alte lipse in materialurile scóleloru — Imbucuratoriú inse a fostu, cumca comunele si preotimea se interesédia de scóla; cu tóte acestea ne'nteresarea preotimei, cu care s'au aretatu façia cu conferintiele acestea, caci n'au fostu onorate mai de neci unu preotu, subtrage multu din adevéru marturisirei docentiloru de spre interesarea lorú. —

Conferinti'a a siés'a si cea din urma au avutu de obiectu desluoirea necesitatii cei neapérate de a se incorpora unei fiacarei scóle instructiunea teoretica - practica a pomologiei si a gradinaritului.

Finea se incheià in o cuventare a Dlui comisariu adunátóre de tóte direptiunile necesarie la oficiulu invatiatorescu, cá intr'o nuca, aretandusi bucuri'a pentru zelulu, care l'au vediutu incuibatú in mai multi invatiatori pentru cultur'a generatiunei crescente a natiunei. — Apoi la propus'a intrebare conferinti'a sia aretatu parerea pentru continuarea astorufeliu de adunari. In fine s'a adusu multumita capiloru institutiunei pentru solicitarea astorufeliu de rezultate folosítóre de catra unu invatiatoru din Zernesci. B a i u l e s c u.

Dicsó Szt. - Mártonu, 1. Augustu 1863.

(Capetu.)

Dice mai incolo, ca magiarii nu au strigatu vivatu, nu s'au imbetatu, ci dusu in linisce pe acasa, dar nu scie dnul. coresp., ca in pravalia lui Cs. nu s'a opritu cepulu sub decursulu alegeriloru? Nu au vediutu acolo votisantiu jocandu, cá butucii? Nu au vediutu Dnialui chiaru pe szolbirau in 24-lea? CREDU ca dnialui acestea nu le au vediutu, ca au fostu ocupatu cu excogitarea art. Korunk, care, de se uitá la fapte, nu se putea nasce asia impenatu.

Dupa acestea descrie pe lungu si largu reintorcerea romaniloru pe acasa si dice: si asia sau reslatitu poporulu adunatu prin spaim'a anathemei, amenintiari cu 50 bote si pedepse in bani.

Ce lucru minunatu? se aduna ómeni la alegere prin atatea mesuri silnice, si totusi dupa ce in diu'a din urma iamú asiguratú despre resultatu si iamú poftitu se mearga pe acasa, au respunsu, ca de ar' sedé 2 luni pana se va ispravi lucru de totu nu se ducu. Se intielege mai incolo, ca si in acestu articulu cauta se se vorbésca cu spaima despre tendintiele daco-romane, despre fapte comunistice sevirsite, asia, catu de te ai lua dupa corespondintiá acésta, ai fugi de comitatulu cotatii de Balta cá de o insula, unde lócuiescu chanibali.

Dar' nu e mai minunatu, ca unde vine Dnul coresp. la numerarea voturiloru dicundu, ca sau votisatu pe Orosz alias Russ de Vidraseu, Russ Juon, Orosz Juon, domni Russu, domni Juon, domni de Vidraszegi domni Cerosz, domni de popi, Larillo si cate miredienii, care voturi ne fiindu pe vreunu nume cunoscutu dice, ca sau nimicitu, dar' membri comisiunei romani, pe lenga tóte capacitatiunile din partea magiariloru au datú protestu in contra nimicirei voturiloru, dicundu, ca domni si de domni nu póte fi alta de catu judecatoriú sau Juon Russ alias Orosz.

Vedeti catu suntú de hebeci pana si carturarii romaniloru, cari pe lenga tóte, ca au petrecutu cate 15 — 16 ani prin scóle, totusi poftescu cá domni, si de domni se se primésca, cá cumu ar fi scrisu Joan Russ alias Orosz? apoi se vedeti istetime la fratiu magiari, carii an trasu cu ocasiunea scrutiniului si acea la disputá, ca Russ Juon, Russ János si Russ Johann firear un'a si aceias persona? si asia dupa analiza acésta taiara pe bietulu Russu in vreo 15 bucati, destulu, ca pe temeliulu astorufeliu de reporturi putemu spera, ca nu voru trece 1000 ani, si magiarii voru incepe a cunosce pe compatriotii lorú romani.

Dar' si in contra protestului romaniloru, dice dnulu coresp., ca presedintele a enunçiatu pe contele Bethlen Farkas de deputatu. — Apoi vine in siedintia comitetului centrale, descrie si aici disputele, sfadile si alte, si dice, ca s'a trasu la respondero presedintele, pentru ce a trasu din protocolu cuvintulu „átalános," — sau legitimatu in scrisu, la care mai adaugemu si noi, ca presedintele nu au enunçiatu majoritate absoluta, ci pe temeliulu sectiunei lui Russu in 9 bucati, au enunçiatu maioritate, atatu inse putemu afirma, ca la cetirea protocolului nici unu membru romanu nu au auditu a se ceti cuvintulu „átalános," cu tóte, ca toti scimu limb'a magiara.

Dar' m'amu uritu a mai conversa cu domnulu coresp. si incheiu corespondinti'a cu acea observatiune, ca fratiu magiari aru face fórté bine, candu aru concrede reporturile despre lucruri ce se petrecu in publicu unoru ómeni, despre cari sunt convinsi, ca nu 'i voru compromite, si se nu lasa pe toti trasi, inpinsii spre ai espune urei conlocui-

toriloru, ear dnulu coresp. ar face bine, candu nu ar comparea ne chiamatu la tóte adunările si agendele publice spre inregistrarea minciuniloru, ci saru duce se lucre pana este di, i. e. pana mai are unde lucra B. M.

Mociu, 22. Ioliu 1863. In Nr. 51 alu Gazetii Transilvaniei in descrierea alegerii deputatului din P. Camarasu, sau vadiutu unele ne adevéru camu grosióre: deci spre indreptarea accelora sa ai bunetate urmato-rele sire in Gazeta Dtale a le primi.

1. Nu e adevératu aceea ca subscrisulu numai 138 de voturi aru fi avutu si acelea inca numai dela magiari, de ore ce dupa cumu arata „Lista de votare" a cercului IV cu loculu principale P. Camarasu, subscrisulu a avutu 177 voturi, cea mai mare parte dela Preotii si inteligentii romani din cauza, ca magiarii infiorinduse de vorbirea preotului din Catina nu au votatu, ducunduse fiescare la ale suale.

2. Nu e adevératu ca magiarii cu subscrisulu in frunte, aru fi datú unu protestu in contra alegerii, care protestu eu lasi fi conceputu. P. St. D. Redact. Magiarii au datú protestu in contra acei alegieri, dara de si dinsii bucurosi aru fi fostu cá eu se fiu deputatu, totusi fi incredintiatu, ca aceia individui, cari au subscrisu acelu protestu, suntú si mai ambitiosi si mai aristocratici de catu se rogé pre unu romanu democratú, spre a conciepe unu actu pentru magiari atatu de importante; apoi de si propagandistii dnului Dimitriu Moga intru depopularisarea mea au trecutú marginele cuviintii si ale moralului: totusi eu mai multu elu pretiuescu si iubescu pre D. M. decatu ca se scriu unu protestu asia uritu in contrai.

3. Ca se se pota convingie fiasoare cietitoriu catu de libera au fostu votarea pre dnulu D. M. si in ce gradu au incredere in dinsulu acei individui cari au votatu pre Dnisa, se bine voesca a ceti din Nr. 84 a Kolos. Közl. corespundintiá din Bothaza.

Acéstea premitendule amu onore ati face cunoscutu cumca scriitorulu anonimú, pana ce amu fostu eu V. Comite, au scrisu pre lunga mine propagandu in lumea larga meritele si popularitatea mea, pentru ca atunci ca amplotatu eu ei poteamu defera ciererei lui si lu aparamu in contra atacariloru póte meritate; eara acumú altulu inbracandu rol'a mea, care inimicu fiindu mie, ca se se in bune aceluia, striga in contra mea, inse mutanduse giurstarile eara va fi celu mai dinainte, pentru ca couvingierile lui se scimba cu vesmintele. Va se dica consciintia si couvingierea lui politica acolo e unde e interesulu lui si vai de acelu omu care se increde in astu felu de caractere, de ore ce astadi eu snmu obiectulu tradarii lui, candu mane va fi acielu, care astadi se increde in elu. Josifu Hosszu.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE.

Grecii in caus'a bunuriloru monestriesci.

Calugarii greci, si-au alaturatu, prin poterea baniloru furati d'in tier'a romanésca, cati-va advocati, ca D. Atanasiadis, cati-va cavaleri de industria, cari au óre-cari deprinderi a deschide usiele ómeniloru de Statu d'in Europa, cati-va Aristarchi Pitipi etc., cati-va oculii facatori de treburi, si alérga d'in Bucuresci la Stambulú. d'in Stambulú la Petersburg, d'in Petersburg la Vien'a, d'in Vien'a la Paris si d'in Paris la Londr'a, cu feliu de feliu de taciruri, memoriali si pamflete, basate numai pe imaginatiunea advocatiloru, cari plantéza principiú neesistente, d'in cari deducu apoi pretensiuni, materii de procese si dosarie de afaceri.

Calugarii greci au furatu tóte chrisóvele domnesci, tóte cartile de dania ale piosiloru avuti ai tieriei, prin cari acesti patrioti piosi indreptatiau chiar familiile lorú pentru binele comune, sustrageau chiar o parte d'in averea cuvenita copiiloru lorú ca se impodobésca si se doteze beseric'a romana, mirés a lui Christu, spre a poté dens'a se usiureze poverile si s'aline in perpetu dorerile indigeniloru nepastuiti de sórté; calugarii greci au furatu tóte aceste documinte, a caroru presintia i-ar fi strimptoratu in pretensiunile lorú ordonate de catra Rusia, si au lasatu se se veda numai câte unele cari s'au potutu falsificá, in cari s'au potutu rade si adangi cuvinte, si pe acelea cari, in lips'a altora, aru poté da óre-cari banueli ca unele d'in estravagantele lorú pretensiuni aru fi óre-cum fundate.

Amu mai avutu ocasiune a vorbi si a reproduce diferite brosiure tiparite in Rusia, diferite memorialuri fabricate de catra logofetulu Aristarchi, Iorgu Manu etc. pe cari le au datú in diferite tempuri calugarii greci pe la congrese, pe la conferintie, pe la diferiti ómeni de Statu ai Europei, pe unde li se deschideau usiele, in temeulu recomandatiuniloru ce se da acestoru calugari de catra minitrulu Neselrode, Kiselef, etc. etc.

Acum inse avemú sub ochi unu memoriu alu acestoru calugari, esitu d'in asemeni surse, pe care vestitulu calugaru Nill, care caletoresce prin tóte capitalele Europei cu sutimi de mii de galbeni adunati d'in tier'a romanésca pe sudórea Romaniloru, le imparte pe la tóte cabinetele, pe la toti agentii acelorú cabineté amatórie de distrugerea Statului romanu, interesate la slabirea de totu felulu a natiunii romane, cá citindu-lu, mai antaia ca curiositate negresitu, se familiariseze opiniunea publica in ideele coprinse intr'ensulu.

